

[Enggaard]

få konsekvenser. Det hænger også sammen med hele spørgsmålet om, i hvilket omfang det vil være muligt at begrænse dagpengeperiodens varighed i fremtiden. Det har jo tidligere været diskuteret, om man burde korte de tre år, som vi nu er nået ned på, ned. Venstre har ment, at det vil være rigtigt både over for den enkelte, over for samfundet og af økonomiske hensyn, hvis man kunne nå til en kortere periode, således at man tidligere havde konsekvenserne inde på livet.

Der er i disse forslag nogle omfattende konsekvenser for kommuner og amtskommuner, og der er selvsagt også nogle arbejdsbyrder for sådanne offentlige myndigheder at tage hensyn til i vurderingen af det. Det vil vi som sagt ikke diskutere i enkeltheder her ved første behandling, men vi vil gerne have lejlighed til at gå dybere ind i det.

Vi vil også gerne sammenholde det med eventuelle andre omfattende opgaver, som kommuner og amtskommuner kan komme ud for. Jeg refererer her f.eks. til ungdomsgarantiordningen, som er en ting, som forsøgs-mæssigt er på vej i to amter, men den planlægges jo udvidet gradvis til at være landsomfattende, og disse ting bør utvivlsomt ses i sammenhæng både med hensyn til økonomien og med hensyn til den arbejdsbyrde, som man pålægger de kommunale organer.

Den anden bestanddel af forslaget vedrører efterlønnen, og her er de store økonomiske perspektiver jo velkendte. Det er også kendt, at ordningen i sin tid var planlagt til at skulle hvile i sig selv og finansieres af de to parter, som er berørt af den, arbejdstagerne og arbejdsgiverne. Vi ved, at der er sket en udvikling, der er anderledes end den, der var forudset, og derfor ser vi frem til, at hele ordningen bliver taget op til revision efter de erfaringer, man har indhøstet i den første periode. Det, som er foreslået her, er kun et lille hjørne, der formentlig kommer som en forløber for en række andre ting, og vi vil være opmærksom på i denne forbindelse, om den overgangsregel, som er skitseret i ministerens forslag, vil komme til at fungere rimeligt.

Vi har noteret os med stor interesse, at der synes at være behov for en længere periode som grundlag for beregning af efterlønnen. En bemærkning om det er meget interessant. Jeg vil gerne spørge ministeren om hans grundlag for denne bemærkning. Har erfa-

ringerne omkring efterlønsordningen givet baggrund for, at man gør en sådan bemærkning? Er der eksempelvis forekommet tilfælde, hvor man har haft en forhøjet aflønning i den sidste del af ansættelsesperioden, således at man derigennem har kunnet få et kunstigt højt niveau for efterlønnen? I så fald er det unægtelig interessant.

Om den samlede stilling til lovforslagene kan jeg sige, at den vil afhænge af det videre forløb under udvalgsarbejdet, som vi vil deltage i med stor interesse.

Grethe Fenger Møller (KF):

Dette lovforslag indeholder jo bl.a. ændrede krav om medlemskab af en arbejdsløshedskasse som en betingelse for ret til efterløn, og det, man fra regeringens side har ønsket, er jo en skærpelse, således at man nu vil kræve 10 års medlemskab inden for de sidste 15 år.

Da regeringen i sin tid fremsatte lovforslaget om efterløn, brugte man forskellige begrundelser. Man talte om, at forslaget skulle ses som en arbejdsmarkedspolitisk foranstaltning, så man kunne skaffe flere i arbejde, og man talte også om, at det havde et socialt sigte, fordi det kunne give gode pensionsmuligheder for nedslidte lønmodtagere. Men jeg synes, at regeringen nu ligesom viser, hvad den vil. Dengang vi havde anden eller tredje behandling af regeringens efterlønsforslag, fastholdt arbejdsministeren, at han mente, der i det første år ville være 17.000, der gik på efterløn, og jeg sagde dengang, at jeg troede, tallet kom op på 40.000. Det kom det altså også. Nu ønsker man at stramme, og det er måske, fordi det er blevet for kostbart, der er for mange, der er gået på efterløn. Men dette forslag, og især, synes jeg, ministerens fremsættelsestale viser noget om, hvad der egentlig er sigtet med forslaget, for det siges i fremsættelsestalen:

»Erfaringerne fra den tid, ordningen har virket, har vist, at det fastsatte krav om medlemskab ikke sikrer den faste, stabile tilknytning til arbejdsløhedsforsikringsystemet, som ordningen bygger på, idet der har været eksempler på, at tidspunktet for indmeldelse i en arbejdsløshedskasse udskydes indtil 5 år forud for overgangen til efterløn.«

Det vil sige, at efterlønnen kan man betragte som en slags belønning til dem, der